

Schreiber László

Keresztút

– Ne nézd a seggét – mondta magának Búvady, és le is hunyta a szemét. A körmenet megállt. A szlovák pap elmondta az első stációhoz tartozó szöveget és imát szlovákul. Utána elmondta a magyar pap magyarul. A hívek meg mondták velük mind a kettőt. Csak Búvady nem. Ő csak magyarul mondta. Annyit azért értett, hogy a Páne azt jelenti: Uram. Meg: Pilát.

Búvady nem akarta nézni az előtte lépkedő lány fenekét. Nem akarta. De nagyon szép volt. A Felvidéken valahogy ez van. Tízből nyolc fiatal nőnek szép a feneké. Ez lehetne egyébként a két nép barátságának egyik záloga. Búvady ezt meg is próbálta elmagyarázni egy szlovák lánynak a Green bárpujtjánál. De még nem jött el a történelmi pillanat. Úgy látszik.

Pilát. Nem is volt olyan rossz csákó, csak nem értette, hogy mi történik. Unta is a dolgot. A sok furcsa, koszos, poros szakállú zsidót, akik állandóan gajdolnak valamit. Állandóan akarnak tőle valamit. Amúgy mindent megtett. Jó, nem mindent, csak sok mindent. De hát mégiscsak

Schreiberlaci 1959-ben született, s 2016 februárjában gyalogolt be a Dunába. Testét talán egy évig sem találták meg. Vagyis megtalálták, de nem tudták, hogy az övé. Vagyis erről kuszaságokat lehet csak tudni, épp mint Laci életéről. Írt és újságíró volt. Jó humorú, kedélyes barát, akitől sokszor futva menekültek a barátai, nehogy kölcsönkérjen tőlük. Nem kis összegeket. Ezeket aztán feltette a piros ötösre vagy eljátszotta másutt. Hogy utána újra és újra menekülnie kelljen a hitelezői elől. Lacinak egy kötete jelent meg Sírhacc Béláról, Vanicsák bácsiról és Búvadyról. Sok rövidebb írása kiadatlan maradt. Schreiberlaci szenvedélye a játék volt. Ezért élt, s ebbe halt bele.

egy kifürdött, kihízott római volt. Szerette a kényelmet. Mihail szerint a feje is gyakran fájt. Ment volna már vissza Rómába. Most mit színezzük: vissza is ment aztán. Mondjuk, ott sem érezte túl jól magát, ki is költözött Sienába, üldögélt a verandán az asszonnyal nyugodtan. A feje sem fájt. Ahogyan húsvét után, egy keddi napon mondta is neki Jézus, amikor megérintette a vállát az utcán Jeruzsálemben: Nyugi Pilát, ne fájjon a fejed, nem haragszom.

A következő stáció a húsbolthoz esett. Nagy, vörös sonkák, aranyárga szalonnatáblák heverésztek a kirakatban súlyos kolbászfüzérek alatt. Egy vidám arcú, dagadt gipszhenes mutatott rájuk széles mozdulattal, mint-ha azt kiáltotta volna az utca felé: hé, egyél te is disznót.

Sötét volt már, égtek az utcai lámpák, és hűvösödő szél ijesztgette a gyertyalángokat. A melltartóbolt előtt történt, hogy Veronika kendőjével megtörölte Krisztus arcát. A nő. Nem azért teremtette Isten, mert Ádám egyedül érezte magát. Hanem, mert támadt egy jobb ötlete. Nézte ezt az Ádámot, hogy teng-leng csak ott a Paradicsomban, eszik, iszik, alszik, levelekből cigarettát sodor magának, még jó hogy el nem megy a kocsmába. És gondolta, csinál valami szebbet és jobbat. És csinált. Valami olyasmit, aminek több köze van őhozzá, mint a férfinak. Aki majdnem úgy teremt embert, mint ő.

Búvadyt két nappal azelőtt felhívta az édesanyja, és azt mondta a telefonba, hogy rákos daganatot találtak a vastagbelében. Búvady arra a testre gondolt, ami tulajdonképpen rövid ideig az ő teste is volt. Amit aztán hamar elfelejtett, miután kinyomakodott a napvilágra. A körúton, kisfiú korában egyszer még megérezte. Valamivel összemaszatolta az arcát, és az anyja benyálazta a zsebkendőjét, úgy tisztogatta meg. Anyja nyálának illata egy pillanatra felidézte azt a képtelenül szoros és meghitt viszonyt, ami csak két olyan ember között létezhet, akik egy test voltak valaha. Néhány hónapig, vagy néhány pillanatig.

Cirenei Simon csak húzta a száját a kocsma előtt. Barmok, gondolta. Félholtra verik ezt a szerencsétlent, aztán csodálkoznak, hogy elesik azzal a böhöm kereszttel. És akkor engem találnak meg. Anyátokat. Yankees go home, ruszlik haza. A kocsmából kitekintettek a sörözgetők, sokat ismert közülük Búvady, már hónapok óta üldögélt a városkában. Furcsa kis kocsmá volt, nemcsak újságok voltak kitéve a pultra, hanem egy olvasószemüveg is. Aztán a kelletlen Simon tekintete egy pillanatra ta-

lálkozott a másikéval. Na, most mit, gondolta. Viszem egy darabon, nem olyan nagy eset. Cirenei Simon egyébként Jónás egyenes ági leszármazottja volt. Egy kicsit nehezen állt neki tenni a dolgát.

A rulett-teremnél esett el harmadszor Jézus a kereszttel. Volt egy téli éjszaka, amikor csak állt itt Búvady, üres tekintettel bámulta a hócsomókat a járda szélén. Két kézzel kotorászott a zseibeiben, hogy összekaparjon még egy-két italtra valót. Ötvenezer koronát veszített, egy pillanatra felmerült benne, hogy szépen belefekszik egy nagy sáros pocsolyába, hemperegni és röfögni kezd. De aztán inkább felhívta az öccsét, aki becsületes és ügyes kereskedő lett, mint az apjuk. Te gyakorló elmebeteg vagy, fizetem inkább a kezelteésedet, mondta Búvady testvére, és azt állította, hogy nem ígér semmit. De Búvady tudta, hogy reggelre azért a számláján lesz a pénz. A kurva életbe, gondolta Búvady, és elindult, hogy leerőltessen egy deci borovicuskát meg egy sört a szégyen torkán, hátha nem hörög tovább.

Amikor a menet legközelebb megállt, és Búvady felnézett, meghökkenve látta, hogy ő éppen az ajándékbolt elé került. Véletlennel már ez is sok volt, de mivel hét óra múlt pár perccel, Mónika ki is lépett a bolt ajtaján, hogy feltegye a rácsot, és bezárjon. Ott állt sudáran, gyönyörűen és meglepetten. A menet tulajdonképpen beszorította a kis boltba, le sem tudott lépni a küszöbhez ragasztott lépcsőről az utca kövére. Búvady biztatóan kacintott ki rá, Mónika egy kicsit elmosolyodott, egyikük sem tudta még, hogy mi lesz ebből, feltámadás és megváltás, vagy csak szenvedés.

A szertartás után Búvady visszasétált a folyópartra, és leheveredett a fűbe, arra gondolt, hogy mi lesz holnap. Azt tudta, hogy a panzió konyháján rommá főzet majd egy szép darab sonkát. Vesz hozzá tormát, újhagymát, retket meg zöldpaprikát. Azt tudta. De, hogy mi lesz, azt nem. Azon az Isten is még csak gondolkodott.

Egy csinos, karcsú kis prosti lépkedett kényelmesen a lilára festett bordélyház felé a parkon át.

De szépen viszed. De szépen viszed azt a kis seggecskét, méházott utána Búvady.

Nézd, Uram, de szépen viszi.

A zászló

– Harcosok! Balról jön majd a zászló. Maguk vezényszóra fővetéssel tisztelegnek. Fővetéssel, értik? Az állukat felvágják, és azt a hülye fejüket észak-északnyugati irányba fordítják. De nem úgy ám, mint a legelésző birka, hanem egy rántással, hallani akarom, hogy reccsen az a nyamvadt nyakcsigolyájuk.

A katonák az ünnepségre kiadott új zöld gyakorló egyenruhában álltak az alakulótéren. Éktelen büdös volt az egész század, nincs az a klozett, aminek olyan szaga volna, mint az új gyakorlónak.

– Na, akkor próbáljuk el, elvtársak – mondta Kiss alezredes. – Szecsei őrzetű, maga lesz a zászló.

Szecsei őrzetű komoly ember volt, nem is fiú vagy fiatal férfi, hanem komoly felnőtt ember. Így is indult el észak-északnyugati irányba. Hogy kellő térhez jusson, mint zászló.

Búvady azt hitte, hogy Szecsei őrzetű megpróbál majd zászlónak látszani. Megpróbál egy kicsit lobogni a szélben. Egy kicsit hullámszik majd jöttében. Közepes amplitúdóval ingatja a fejét jobbra és balra. Himbálja a felsőtestét, mint lobbanó kelmét, és a lábát megmerevíti, mint zöld rudat.

Félt ettől Búvady. Kondora Karcsi bácsi, általános iskolai gyakorlati tanára jutott eszébe, aki a munkaasztal köré állított tanulóknak a szegecseles műveletét mutatta be. – Körbejár a kalapács! – kiáltotta vidáman a lila orrú, vérvörös arcú tanár. – Ahogy a szaki bácsik mondják – tette hozzá bizalmas nyomatékkal. Aztán valami furcsa törzsi táncba kezdett a satu mellett, egész testével szegecselt, egyszerre ábrázolván a kalapács körkörös mozgását és az öreg szaki bácsik súlyos tapasztalatát. Búvady egy darabig küzdött, csak küzdött, de aztán kitört belőle a röhögés.

– Búvady! A kutyaúristállóját, mit röhögsz, fiam?! – ordította Kondora Karcsi bácsi, és egy csöppet sem hasonlított arra a személyre, akit néhány nappal korábban látott Búvady egy csokor virággal a kezében tétovázni a Rózsadomb étterem előtt. Búvadynak aztán büntetésből ötször fel kellett olvasnia a kerékpározás balesetvédelmi fősabályait. Most csak kettőt említenék ezek közül: Elengedett kormányval ne bravúroskodj! Sebeségrekordot ne hajhássz!

Lehet képzelni.

Szóval, Búvady tartott attól, hogy Szecsei őrzetű, mint megbízható tisztas, erőfeszítéseket tesz majd a zászló megformálására. De Szecsei

még ennél is komolyabb ember volt. Nem himbált ő, nem ingatott. Csak jött. Alacsonyan, tömzsin, zölden. Rezzenéstelen arccal. Még csak nem is méltóságteljes lassúsággal. Csak sétált. Mint akárki a nagykörúton. Jött, mint zászló.

És Búvady erre nem volt felkészülve. Elejtette AMD-70 mintájú géppisztolyát, kitántorodott a sorból, térdre esett, és a röhögéstől fuldokolva, elvékonyult hangon vinnogyta Szecsei őrzetűre mutatva: a záááhá-ászlóóó!

Kiss alezredes hitetlenkedve nézte Búvadyt. Észre sem vette, hogy a futva érkező Dömötör törzsőrmester próbál a füléhez hajolni. Ez nem volt könnyű, mert Dömötör törm. nagy, langaléta ember volt, Kiss alezredes pedig szokatlanul kicsi.

Kiss alezredes döbbsenten nézett Dömötör törzsőrmesterre, aztán a század felé fordult.

– Elvtársak. Elhunyt Brezsnyev elvtárs – mondta kétségbeesetten.

Búvady a földet csapkodta az öklével, és úgy röhögött, hogy folyt a szeméből a könny. – Szhhhecszhhei! A záhhháásló!

Kiss alezredes lassan elindult Búvady felé. A többiek feszengve nézték, hogyan közeledik Kiss alezredes, akinek egyébként a sorkatonák a kis francia komikus után a Funi nevet adták.

Az alezredes szorosan Búvady mellé lépett, és rázkódó hátára tette apró kezét. – Ne sírjon honvéd elvtárs – mondta szomorúan. – Most mindnyájunknak erősnek kell lenni.

A századon egy kis hullám futott végig, egy kis bűdös zöld hullám, várni lehetett, hogy az egész alakulat szétfröccsen nyolcvan hasát fogó, hétrét görnyedő katonára. Mint akik egyszerre kaptak súlyos sebet. De nem történt semmi. A katonák csak álltak hökkenten.

Búvady is felnézett térdeltéből.

– Jó. Nem sírok – mondta komolyan, és becsületesen a kis ember szomorú szemébe nézett.

Negyven békacomb

Karcsi elégedetten mérlegelte hatalmas tenyerén a nejlonzacskót. Leleengedte néhány centit, aztán visszaemelte, tenyeréből, a zacskóból és a gravitációból készítvén mérleget.

– Több mint egy kiló – mondta vidáman. – Egész kis vagyon – tette még hozzá, hogy más oldalról is megvilágítsa kétszázhatvanhárom békacomb nagyszerűségét. Amely kétszázhatvanhárom békacomb természetesen ötszázhuszonhat valójában, mert Karcsi derékban vágta el a kétszázhatvanhárom kecskebékát.

A sarokasztalnál, a kályha mellett ült Karcsi Imrével, a kis székely falu kocsmárosával.

– Adjak neked negyven békacombot – mondta Karcsi inkább, mint kérdezte.

– Ne adjál – mondta Imre egyszerűen.

Karcsi lehajtotta a deci vodkát, mert arrafelé nem vacakolnak kisebb porcióval, különösen nem a sóbányászok, és kiváltképp nem azok a sóbányászok, akik pusztá kézzel fogják a kecskebékát a tóban.

– A könnyem kihullt, ember – mondta aztán Karcsi, félretolva az üres poharat. – Mikor metszem el őket derékban. Úgy sajnáltam.

És azért oldalról, mintegy véletlenül Imrére néz, hogy hiszi-e Imre ezt a könnydolgot.

Imre nem mondja, hogy nem hiszi, igaz, azt sem, hogy hiszi. Mindenesetre ő is kicsit oldalról néz Karcsira, hogy Karcsi hiszi-e. De hát éppen negyven éve ismeri Karcsit, és Karcsi negyven év alatt sokszor és nagy nyomatékkal kijelentette már, hogy ő még soha nem hazudott, és nem is fog.

– Adjak neked negyven békacombot – mélézött el Karcsi, óvatosan maga felé emelve a színültig telt új poharat.

– Ne adjál, Karcsi – mondta Imre egyszerűen. – Adtál már tegnap is – tette hozzá kisvártatva, egy pompás, érthető indokkal megtámasztva a rövid mondatot.

– Ültetik már, láttam, Róthék az új rózsabokrot – mondta végül Imre.

Karcsi elgondolkodva simított végig a bal arcán, egy hosszú piros csíkon, amelyre tegnap éjjel tett szert, amikor kis motorjával tulajdonképpen fékezés nélkül hajtott bele a Róthék rózsabokrába. Keservesen nézett Imrére, nem a karcolás fáj, csak tudta, hogy Imre meg a halászkompánia többi tagja sok, a rózsatövisnél szúrósabb viccet fog még ebből csinálni az ő rovására. Kelletlenül mosolygott hát Karcsi, mintha recsegetek-ropogtak volna barna arcának eresztékei, talán a karcolás is húzódott rajta: lehajtott inkább egy újabb deci vodkát.

Aztán kellemesebb foglalatosság után nézett: latolgatni kezdte tenyerén a kétszázhatvanhárom békacombot.

– Adjak neked negyven békacombot – nézett Imrére, mintha ez egy vadonatúj ötlete lenne, ami éppen most jutott eszébe.

– Ne adjál, Karcsi – mondta Imre egyszerűen. – Jó lesz az nektek is otthon – fűzte hozzá, és ez nemcsak pompás és érthető indok volt, hanem racionális és praktikus is.

Karcsit azonban ez mintha nem győzte volna meg, sőt inkább elbizonytalanította. Mintha látta volna magát otthon, amint népes családjával vígan falatozza a zsenge rántott békacombot. És ez a kép úgy tüntette föl őt, Karcsit, mint aki dúskál ugyan a békacombban, de nem ad Imrének negyvenet, azért nem ad, hogy azt is ő maga egye meg. És tulajdonképpen látta Imrét is maga előtt, amint az mindeközben ölébe ejtett kézzel ül otthon szomorúan, egy üres tányér előtt.

De ez már sok volt Karcsinak, megivott egy deci vodkát, fizetett, szépen, komótosan becsúsztotta a zacskó békacombot halászkabátja zsebébe, szépen eligazgatta, aztán elindult haza a leszálló estében.

Két perc sem telt el, Karcsi úgy negyven lépést tehetett meg hazafelé, és negyvenet vissza: ott állt megint a kocsma ajtajában, és bontogatta szét a gondosan összegöngyölt nejlont.

– Na, hozz egy zacskót. Egy kis zacskót – mondta Imrének.

És Imre hozott egy kis zacskót. Visszaültek az asztalhoz, és Karcsi kivett a zacskójából egy nagy marék békalábat és áttette az Imre zacskójába, aminek a száját Imre két kézzel fogta.

Karcsi fölnézett. – Még?! – kérdezte.

Imre csak bólintott mosolyogva.

Karcsi áttett még egy fél marékkal.

Aztán gyúrni, gyömöszölni kezdte hatalmas markaival Imre veteményezés közben frissen lepirult feje búbját és homlokát.

– Jaj, de piszkos egy zsidó vagy! Jaj, de piszkos egy cigány! Jaj, de piszkos egy magyar! – mondogatta közben Imrének, aki védekezni nem tudott, mert még két kézzel fogta a kis zacskó száját, de nem is akart, csak mosolygott.

Nagy dolog a barátság.

Gondolták.

De nem mondták.

Tetszélők

Gyantázás. Az volt. De borotválás nem. Hónaljaknak és öleknek pamacsolása. Nem, hát az nem. Szőrök voltak. Szőrzetek. Göndör, szédítő fürtök.

Egyébként kint az iskolaudvaron térdig érő hóban kedvetlenül kapirgált két rozoga vesszőseprűvel Gyuri bácsi és Zsurovics apó, a fűtő. A földszinten kéken zizegő neonok alatt ültek a délutános alsósok, bővös négyzetek idegesítő számsoraival bajmólódva, a felső emeletekről furulyaszó hallatszott, a szakközépiskolás lányok gyakoroltak unottan, az apró lyukakon kiszabaduló hangok fáradtan kóboroltak az épületben, összekeveredve az olajos padló és a napközisek kenyerén izzadó turista-szalámi szagával.

Talán a Medveczky Ilona. Vagy a műlovarnők. Talán. Mert még a Pudlózka apjának külföldi szexújságjaiban heverésző nők sem. Akik mézbarbán néztek éppen az olvasó (!) szemébe, csak a mellük volt világító fehér és a fenekük. Nem volt tehát szolárium sem 1974-ben.

Igaz, Búvady János nyolcadik b. osztályos tanuló apja egy este furcsa kis szerkezetet állított az asztalra.

– Kvarclámpa – mondta, és rámutatott a holmira. A két kis sötétzöld műanyag teknőcskéből és vékony fekete gumiszáלבól álló védőszemüvegben üldögélt aztán bántó ózonszagban és vakító, kékeszöld fényben Búvady nagymama, nagypapa, dédnagymama, nővére, anyja és apja. És persze Búvady. Mint akiket elraboltak a földönkívüliek. Aztán a harmadik este megunták a dolgot, Búvady apja elcsomagolta az NDK köztudottan fejlett iparának termékét, és kivitte a garázsba.

Zsurovics apó öreg volt, kicsi és jóindulatú. És éppen ennek megfelelően sepegte a havat is. Takarékos, avatott mozdulatokkal. Gyuri bácsi inkább harcolt a hótakaróval, csépelte, ütlegelte, pofozta, akárcsak a nevetetlen, tiszteletlen és nyegle tanulókat. – Van kakaó, Gyuri bácsi? – kérdezte például az óvatlan tanuló, holott jól láthatóan csak egy szikkadt briós üldögélt a megfeketült horpadásokkal teli bádogasztalon. – Van, fiam, a Kakaó-szigeteken! – kiáltotta Gyuri bácsi, és már lendült is a keze, kis, kemény, gyors pofonra. Amikor Gyuri bácsi elhunyt, Búvadyék az iskolaigazgató utasítása szerint elkísérték utolsó útjára. – Gratulálok, Teri néni – mondta szórakozottan Ink Ábrahám igazgató a nyitott

sírnál az özvegynek. Kompletts őrök, rajok és osztályok zuhantak tisztelettudóan hantok közé, buktak nagy síremlékek mögé, hogy fuldokló röhögésükkel ne zavarják meg a szertartást.

De azon a téli délutánon Gyuri bácsi bizonyos értelemben még élt, harcolt a hóval. Élt Búvady János és Kerecsen is, bár úgy érezték, hogy mindjárt meghalnak. A kihalt, sötét alagsorban álltak, a tornaöltöz világozöld olajfestéktől csillogó ajtajába fúrt apró lyukakra szorították fél szemüket, és úgy bámulták a negyedikes szakközépiskolás lányokat, ahogyan Jumurdzsák bámulta volna a hurikat a Paradicsomban, ha történetesen nem a Gyehenna tüzére kerül.

A negyedikes szakközépiskolás lányok nem is lányok voltak, hanem nők. Harminc nő. Apró, ágaskodó mellek és súllyal gömbölyödők, felemelt karok között elkerekedők, völgybe domborodók, kis, hetyke bimbók és repülő csészealjok, finom kulcscsontok, merészen hátraugró és szelíden ívelő fenékek, rezdülések és moccanások, karcsú combok és könnyű bokák, puha vállak, egymásba futó gyönyörű ívek, szépséges hajlatok, izgó-mozgó lábujjak, fényességes térdek, titkos pihék és nyújtózkodó, törülköző, gonddal és gondtalanul igazgató mozdulatok.

Amit a magyar nyelv egy ámuló, hökkent, rövid, kiáltásszerű szóval nevez meg: nő. Amit, ha halkan mond is ki egy iskolásfiú, belerezeg formálódó ádámcsutkája, mintha ordítana. És jól láthatjuk: ilyenkor nincs becsület. Kerecsennek és Búvadynak egyszerűen nem állt módjában szégyenkezni. Bizonyára a lányok is megbocsátottak volna nekik. Haldoklóknak ugyanis illik megbocsátani.

Talán nem mindenki tudja, de a fiúkat tizennégy éves koruk körül megtámadja egy halálos kór. Egy gyógyíthatatlan hiánybetegség. Darab ideig haldokolnak, haláltusájukat vívják, hogy úgy mondjam. Reggeltől reggelig lázban, tűzben égnek, aztán egyszerűen meghalnak. A különös az, hogy úgy látszik, mintha haláluk után is élnének. Ez az úgynevezett tetszélő állapot.

Mintha élnének, holott réges-régen jobblétre szenderültek. Ma is látni felnött férfiakat, sőt öregembereket is. Szakasztott olyanok, mint az élők, lélegeznek, vizelnek, dohányoznak, képeket festenek, kicserélik az olajtót, szeretkeznek, hazudoznak, imádkoznak, söröznek a teraszokon.

Kerecsen és Búvady is az utolsó stádiumban volt már, perceik meg voltak számlálva, amikor a tornaöltöz ajtajához tévedtek azon a téli dél-

utánon. Szinte ugyanabban a pillanatban veszítették életüket, retinájukba örökre beleégett az utolsó kép, amit láttak. Kerecsenébe egy izgalmas térdhajlat, Búvadyéba egy feszes belsőcomb.

A két kis halottnak igazából fel sem tűnt, hogy valaki a válluknál fogva elemeli őket az öltöző gyakorlatilag szitává lyuggatott ajtajától. Az erős markok lassan szembefordították őket egymással. – Pofozzatok meg egymást – mondta Gyuri bácsi egyszerűen. A két elhunyt azonban csak állt. Üveges szemük befelé figyelt. A térdhajlatra és a belsőcombra.

– Na gyereünk, mintha élnétek! – rikkantotta Gyuri bácsi. Aztán türelmét veszítve egy-egy hatalmas pofont kevert le a két megboldogultnak.

Búvady és Kerecsen észre sem vette a hibátlan, szakszerű nyakleveseket. Hazasétáltak szépen a hóban, útközben csak hallgattak.

Másnap reggel rendesen bementek az iskolába, bár az első óra élővilág volt.

És, mint a többi tetszélő, tették a dolgukat, tudták mi a kötelességük.

Aztán jött a gimnázium, jött az első nő.

De érezték, ez már csak annyit ér, mint halottnak a csók.

Ilonka néni

– Nem vagyok – mondta Búvady, és az asztalra dobta az öt kártyát. Kint nedves, híg hó zuhogott, baktasson a kutya, mondta magának Búvady, amikor egy pillanatra fölmerült benne, hogy eleget ivott, eleget veszített már, és éppenséggel haza is baktathatna. Kerecsen hátát nézte. Nagy hát volt, aprókockás zakóban. A sok kis négyzet szabálytalanul feszült, ahogy Kerecsen mindkét könyökével a bárpultra támaszkodott, nem is négyzetek voltak, hanem elnyúlt négyszögek. Búvady örült Kerecsen hátának. Éjfél után, egy kocsmában, egy gyerekkori barát háta biztató, vigasztaló felület.

Ilonka néni egy sámlin ült a villanykályha mellett, ölében a fiókszerű fatálcával, időről időre a nyakába akasztotta, s végigbicegett az asztalok között, hogy apró csokoládékat, sóspálcikát, rágógumit próbáljon eladni a kocsmá vendégeinek. A tálca már üres volt, és Ilonka néni elégedetten üldögélt a melegben, mosolyogva figyelte a hangos, vidám embereket.

– Megadom a kétezret, és hívok... hívok egy régi álmod... hívok vissza még kétezret – mondta Petrozsényi.

Búvady felpillantott a lapból, szemrevételezte Petrozsényi vidám arcát, és miközben nézte a szemüveg mögött csillogó barna szemet, meglátta, hogy a nagy, kockás hát megbillen.

Ilonka néni csak ült gyanútlanul a kis sámlin.

– Én nem vagyok – mondta Búvady, és meredten nézte Kerecsen hátát. A kockás hát visszabilent, aztán egy pillanattal később megint kilengett. És a magas bárshék meg a kétméternyi, egymázsányi Kerecsen végképp engedett a gravitációnak.

Búvady Ilonka nénire nézett, és még látta, hogy a nagy, tehetetlenül zuhanó test maga alá temeti a madárcsontú kis öregasszonyt. Csend lett, a bárshék kerek ülőlapjának peremén gurulva, mint egy körző szára, félkörívet írt le maga körül, és megállt a kocsmá közepén.

Az emberkupa, amely Ilonka néniből és Kerecsenből állt, szintén mozdulatlan volt. Aztán a legközelebb ülők felugráltak, és tulajdonképpen letépték Kerecsent Ilonka néniről.

Petrozsényi a hóna alá nyúlva óvatosan felemelte Ilonka nénit, és mint egy könnyű kis csomagot, visszahelyezte a sámlira.

– Nahát – mondta mosolyogva Ilonka néni, és kinyitotta a szemét. A sámlia, az Ilonka néni és a kis villanykályha fölé görnyedő testek megkönnyebbülten egyenesedtek föl.

– No problem. No problem – dadogta kásásan Kerecsen kint a hóban, amíg meg nem jött a taxi. – Uraim! No problem.

– A nénikéd retkes térde kalácsát, József – mondta neki Petrozsényi szárazon és tulajdonképpen finoman, mert az utcán, a fákon puhán ült a nedves hó, és minden zaj tompán hallatszott, mintha csukott ajtó mögött lenne a város.

Zárórakor Búvady felsegítette Ilonka néni kabátját és kezébe adta a falhoz támasztott botot.

– József, szegénykém. Egy kicsit becsípett – mondta Ilonka néni mosolyogva, miközben öreg, meggörbült ujjaival ügyetlenül rendezgette nyakában a sálat.

– Nem fáj semmi, Ilonka néni? Nem ütötte meg magát? – kérdezte Búvady.

– Hát... azt pontosan nem tudom. Nekem már mindenem fáj, a derekam, a lábam, a hátam... De nem érzem, hogy valami jobban sajogna a szokásosnál. Ez csak a test... legalább érzem, hogy még élek.

Búvady hazaballagott a friss, puha hóban.

Levetkőzött, leült a fotelbe, rágyújtott még egy cigarettára. És szórakozottan nézegette a testét, ami csak test. Negyvenéves, kissé használt test, nem fáj még sehol. Aztán megnézte a lelkét, az már megviselt darab volt, kétségtelenül. Ütött-kopott, pecsétes, foltozott egy lélek, és mintha kissé össze is ment volna az idők során. Búvady kivitte a lelket a fürdőszobába, és szappannal mosni kezdte. Mint egy zoknit. Jaj, lelkem, lelkecském, mondta Búvady, csak hogy mondjon valamit, és mert fájt a lélek, ahogy dörzsölte.

– Legalább érzem, hogy még lélek – mondta Búvady, nem mintha azt hitte volna, hogy tréfával el lehet ütni a dolgot.

Öngyilkos nem akart lenni, enni sem akart, inni sem, ezért lefeküdt aludni.

© Fortepan, Makovecz Benjámin